

'BETONNEN POTVIS' NOG DIT JAAR GEREED

Nadat op 28 februari 1994 onder grote belangstelling van zo'n 150 genodigden de start van de bouw plaatsvond is intussen voor iedereen zichtbaar dat het Natuurmuseum uitbreidt.

Aan die bezigheden is wel het één en ander voorafgegaan. Nadat de eerste bouwplannen al in 1985 op tafel lagen zijn er weliswaar 9 jaar verstreken, maar het ontwerp dat nu wordt gerealiseerd, lijkt dan ook in niets meer op de eerste schetsen. Dachten we toen nog dat het museum voor zo'n slordige 6 ton zou kunnen worden opgeknapt en uitgebreid, thans is het totale investeringsbedrag maar liefst 5 miljoen. Dachten we toen ook nog dat een kleine verbouwing en verhoging van de oude filmzaal in combinatie met een stevige witkwast-operatie genoeg zou zijn, nu gaan we uit van een volledig nieuwe vleugel van drie verdiepingen. In combinatie met een zeer grondige renovatie en verbouwing van de villa zelf. Dat alles naar ontwerp van een gerenommeerd architectenbureau, Mecanoo Architecten uit Delft.

Dat komt niet zomaar uit de lucht vallen, zo'n omslag in benadering. In de eerste plaats is het museum sinds 1988 (de opening de begane grond van Villa Dijkzigt) met alle beperkingen flink aan de weg aan het timmeren met tentoonstellingen. De collecties breiden zich gestaag uit, waarbij men ook in politieke kringen inziet dat het niet alleen maar om stoffige oude vogels gaat. Het personeelsbestand is in die jaren gegroeid tot acht medewerkers en bijna dertig vrijwilligers. En zal nog verder groeien. Kortom, de nieuwe behuizing waar nu aan gewerkt wordt past bij de omvang en de dynamiek van het huidige Natuurmuseum (en om een geheimpje te verklappen: zal binnen afzienbare tijd weer te klein zijn!).

drie verdiepingen

Hoe gaat die nieuwbouw er nu precies uitzien? Het wordt een gebouw van drie verdiepingen: kelder, begane grond en een eerste verdieping. De kelder wordt geheel gereserveerd voor een grote

werkplaats en voor extra depotruimte. Het depot zal worden benut voor de fossiele en recente zoogdieren, en wellicht ook voor een deel van de alcoholcollectie. Er is in dit depot, zoals dat hoort, geen toetreding van direct daglicht mogelijk, omdat het een geheel door dichte wanden omsloten geheel is.

drie keer zo groot

De begane grond wordt tentoonstellingsruimte, waar onze grote expositie over de regio Rijnmond/Rotterdam zal komen te staan. Het gaat hier om een zaal van 265 m², dus drie keer zo groot als de thans in Villa Dijkzigt aanwezige grote zaal. De zaal zal over het grootste gedeelte een hoogte hebben van ruim 4m50, en over een kleiner deel een hoogte van 3m90. Daglicht kan hier wel binnentrekken, maar alleen in de vorm van licht uit het noorden, dus geen direct zonlicht. De noordwand van

de zaal, met een lengte van 26 meter, zal aan de onderkant een lange lichtspleet hebben. Dit enorme venster is vanaf de vloer ca. 1m40 hoog, en loopt zonder kolommen over de gehele lengte! Voor de rest is, op drie deuropeningen na, de zaal geheel afgesloten. De bovenste verdieping is open van karakter. Hier zijn rondom ramen voorzien, hoewel die aan de zuid- en westkant, dus daar waar de zon op schijnt, smaller zijn dan aan de noordzijde. Deze bovenverdieping zal de kantoren en de bibliotheek gaan huisvesten.

vitrine

De oostkant van de nieuwbouw (dus aan de kant van de Kunsthal) wordt gebouwd in de vorm van een enorme vitrine. Hier is dus geen onderverdeling in verdiepingen, maar de ruimte loopt als één grote hal van het niveau van de begane grond tot aan het dak. Het wordt een glazen hal, waar onder-

De oostgevel (boven) en de westgevel (onder). De ingang krijgt een hardglazen pui met de gesatineerde letters N.M.R.

in een toegangsdeur voor rolstoelgebruikers wordt gemaakt. Het glas van deze hal loopt verder door langs de gehele noordgevel, en omsluit daar als een vlies de betonnen binnenkant van het gebouw. Die betonnen binnenkant zit dus, zoals de gemaakte vergelijking luidt, als een potvis in een glazen weckfles.

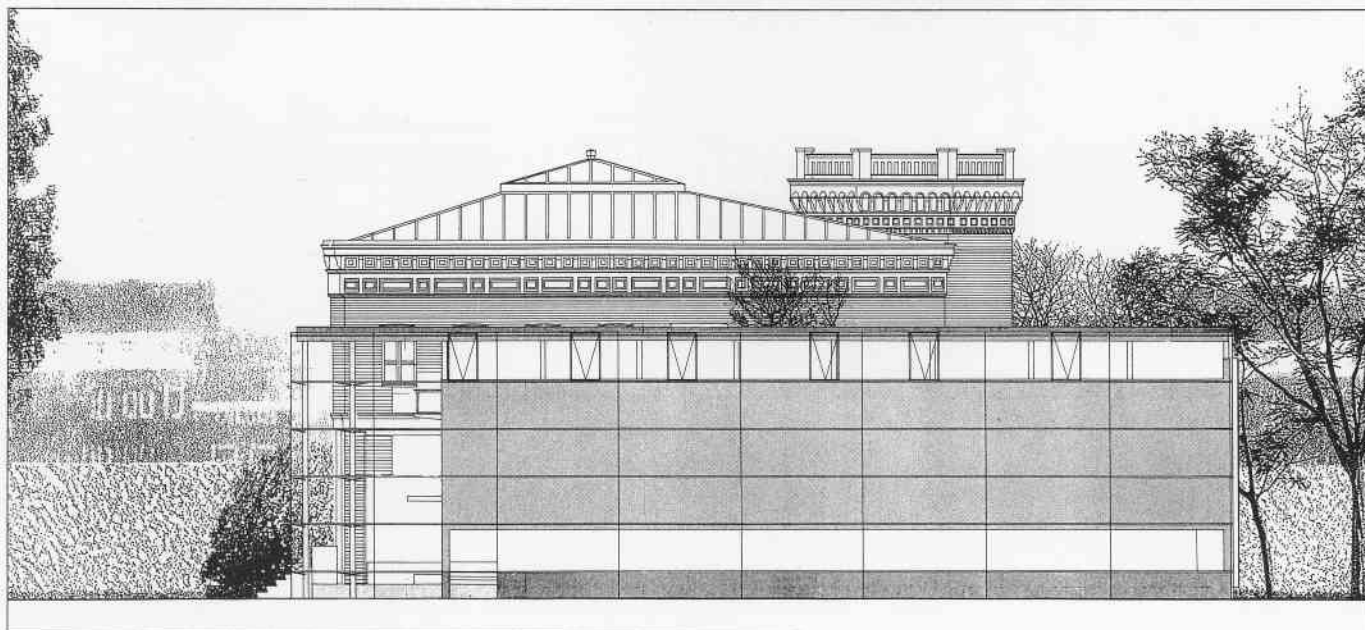
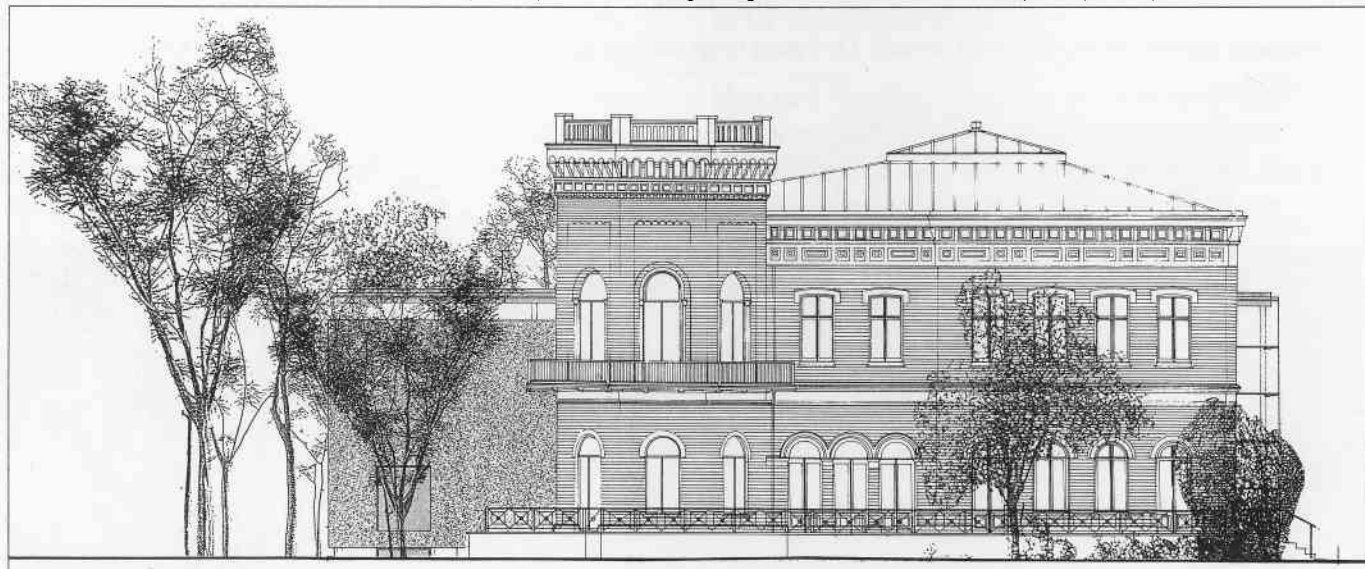
bruggen

De zuid- en westgevel bestaan, behalve uit de raampartij van de bovenste verdieping, uit een bakstenen - in plaats van een glazen - omhulling van de betonnen binnendoos. Aan de achterzijde, dus de kant van de Medische Faculteit, komt een grote afrit naar een laad- en losdeur die toegang geeft tot de kelder. Daarmee vervalt de noodzaak om via de hoofdingang aan het museumpark te laden en te lossen. De nieuwbouw en de oude Villa Dijkzigt

worden door middel van vier bruggen aan elkaar gekoppeld. Eén daarvan is op kelderniveau en zit voor driekwart in de grond. Twee bruggen verbinden de gebouwen op het begane-grond-niveau en de vierde brug is op het niveau van de eerste verdieping. Er zit - en daarom zijn die bruggen nodig - een ruimte van enkele meters tussen de beide gebouwen. Dat is gedaan om verschillen in beweging op te vangen: de nieuwbouw komt op stevige heipalen te staan, terwijl Villa Dijkzigt op korte houten palen op de slappe Rotterdamse veenbodem 'dobbert'. Wanneer de gebouwen direct aan elkaar zouden worden gebouwd, zou dat tot problemen kunnen leiden.

Als de bouw van het paviljoen klaar is - de oplevering is in december gepland - zal het museum intern gaan verhuizen. Dan gaan kantoren, bibliotheek, werkplaats en collecties (behalve die in het

De zuidgevel gezien vanaf de Westzeedijk (boven) en de noordgevel gezien vanuit het museumpark (onder)

zolder-depot zijn opgeslagen) naar de nieuwbouw en wordt vervolgens de villa aangepakt. Die zal van buiten grondig worden gerestaureerd. De ramen worden vervangen door nieuwe (sommige ramen zijn thans volstrekt verrot), het mestelwerk waar nodig hersteld, en de ornamenten opgeknapt en opnieuw geschilderd. Van binnen wordt ook het nodige gedaan: er komt een lift die kelder, begane grond, entresol en eerste verdieping verbindt, er wordt hier en daar een muurtje weggebroken of juist opgemetseld, en de entree wordt grondig gerenoveerd. Daar waar zich nu nog het kleine halletje, het marmerhalletje, de toiletten, het keukentje en de personeelskantine bevinden, komt één grote entreehal annex winkel. Deze ruimte loopt door in de hoofdverbindingsbrug en eindigt in de grote gla-

zen hal van de nieuwbouw. Op die manier worden het oude en het nieuwe gebouw tot één geheel gesmeed.

Uiteraard zijn wij zelf net zo benieuwd als u hoe het er straks in werkelijkheid allemaal gaat uitzien. Vanaf de tekeningen hebben we natuurlijk wel een goede indruk gekregen, maar de werkelijkheid is toch altijd anders. Rond de Kerst is het nieuwe gebouw klaar, en kan het worden bekeken. Als alles lukt hebben we dan ook een aardige verrassing voor de bezoekers in petto. In elk geval gaan we proberen te voorkomen dat het museum tijdens de nieuwbouw en de verbouwing tijdelijk voor het publiek moet worden gesloten. Wij houden u op de hoogte.

De zuidgevel van 'de betonnen potvis' (boven) en de noordgevel van Villa Dijkzigt (onder)

